Agrupació Fotogràfica de Catalunya

Carrer Duc de la Victòria, 14, pral.

BARCELONA

Any XIII - Núm. 136-7 **Gener-Febrer del 1937**

No es permet reproduir o traduir cap treball publicat en aquest Butlletí sense esmentar el seu orígen i el nom del seu autor

CONVOCATORIA

ORDRE DEL DIA

1.r Lectura i aprovació de l'acta de la reunió anterior.

2.n Renovació de càrrecs.

3.r Assumptes d'ordre interior.

El Consell Directiu es complau en convocar-vos a l'Assemblea General Ordinària, que tindrà lloc a l'estatge social el proper dissabte dia 16 de gener del 1937, a les 6.30 de la tarda de primera convocatòria, i a les 7 de segona, per a tractar de l'ordre del dia expressat al marge.

EL CONSELL DIRECTIU

L'aportació espanyola als Salons Internacionals

per V. G.

Tal com ja férem en el número 128-129 d'aquest Butlletí, corresponent als mesos de juny-juliol de l'any darrer, farem un examen de l'aportació espanyola als Salons Internacionals durant els cinc darrers anys, i per a això, ens valdrem de «The American Annual of Photography 1937».

Per les dades que recollim, hom pot apreciar un curs ascendent tant pel que respecta a expositors espanyols com en nombre d'obres exposades en el resum dels exercicis anteriors.

Per exemple: en l'anterior Anuari figuràvem amb 62 expositors, contra 72 que hi figuren ara. Quant a obres exposades, 1814 contra 1947 que hi figuren a l'actualitat. D'aquestes, 895 corresponen a Catalunya, i de les quals 866 a la nostra Agrupació. Segueix Llevant amb 344, Madrid amb 343 i Saragossa amb 207.

La nostra nació ocupa el vuitè lloc d'entre les 43 nacions que produeixen expositors fotogràfics. En l'ordre individual, cal destacar la brillant actuació del nostre volgut consoci Campañà, el qual ha passat a ocupar el 25.è lloc de la classificació internacional de l'any darrer, amb 32 Salons i 95 obres admeses (promig de 3 obres per Saló).

Transcrivim a continuació la relació dels nostres aficionats, amb llur aportació als Salons Internacionals durant els cinc darrers anys:

	Salons	Obres admeses
Andrada, Francesc.—Madrid	18	27
Arcos, Donoso de.—Madrid.	4	9
Arlandis Dura, Lisard.—València	22	35
Aznar, Enric.—Barcelona. A. F. C.	17	44
Baguñà Màs, Salvador.—Barcelona. A. F. C.	4	10
Barroso, Manuel G.—Salamanca.	2	3
Batlles, Ramón.—Barcelona. A. F. C.	8	24

	Salons	Obres admeses
Borrell Vidal, Antoni.—Barcelona. A. F. C.	11	23
Campañà Bandranas, Antoni.—Barcelona. A. F. C.	81	248
Carbonell Fló, Claudi.—Barcelona. A. F. C.	20	56
Camps Dasi, Francesc.—València.	40	76
Cawper.—Barcelona. A. F. C.	2	3
Closa Bosser, Manuel.—Barcelona. A. F. C.	11	22
Corbella, Lluís.—Lleida	2	5
Delgado, Francesc d'A.—València	8	14
Die Mas, Josep.—Madrid	3	7
Escales Real, Jaume.—Palma	18	51
Estrany Cruells, Francesc.—Barcelona. A. F. C.	8	22
Faci de Tej, Miquel.—Saragossa	5	21
Fernàndez Hidalgo, Ricard.—Madrid	7	12
Foradada Coll, Alfons.—Vilanova. A. F. C.	6	7
Forcada Parés, Salvador.—Barcelona. A. F. C.	11	27
Franco López, Alfons.—Lleida.	2	3
Gassó, Francesc X.—Barcelona	3	3
Gil Marraco, Joaquim.—Saragossa	17	39
Godó Franch, Ramon.—Igualada. A. F. C.	7	10
Goicoechea, Miquel.—Pamplona	10	20
Gonzàlez Domínguez, Ramon.—Madrid	6	13
Gonzàlvez, Vicenç.—Barcelona. A. F. C.	4	9
Grasa Sancho, Aureli.—Saragossa	30	87
Gumiel Fernández, Julià.—Gijón	8	16
Ibàñez Martínez, Nicolau.—Saragossa	8	23
Jalón, Angel.—Saragossa	8	22
Jiménez, Juli.—Madrid	6	17
Kaskel, Sibylle de.—Madrid	4	7
Lladó Bausili, Josep M.ª—Igualada. A. F. C.	11	18
Lozano López, Josep.—Madrid	6	18
Marco, Angelina.—Bilbao	2	5
Marco, Eutimi.—Saragossa.	5	10
Martin, Rossend.—Barcelona. A. F. C.	6	11

	Salons	Obres admeses
Martínez Roger, Rafael M.ª—Barcelona. A. F. C.	10	27
Martínez Busó, Ricard.—València	5	12
Martínez Sanz, Vicenç.—València	27	50
Mata, Francesc.—València	2	2
Mora Carbonell, Francesc.—Alcoy	23	59
Morlans, Jesús.—Saragossa.	3	5
Mulet Gomila, Antoni.—Palma	2	4
Ollé, Antoni.—Barcelona. A. F. C.	9	13
Ortiz Echagüe, Josep.—Madrid	36	99
Paniagua, Cecili.—Madrid	5	12
Pascual Marquès, Josep.—Barcelona. A. F. C.	18	49
Peix Martínez, Joan.—Barcelona. A. F. C.	41	100
Peydró Marzal, Vicenç.—València	28	66
Pla Janini, Joaquim.—Barcelona. A. F. C.	23	60
Ponti, Francesc de P.—Barcelona. A. F. C.	16	40
Quintana Pahí, Manuel.—Barcelona. A. F. C.	7	14
Rived, Francesc.—Madrid	6	15
Sànchez Ors, Francesc.—Barcelona	5	13
Sarrias Biosca, Joan.—Barcelona. A. F. C.	8	14
Semper, Francesc d'A.—Madrid	3	5
Servet Fortuny, Manuel.—València	14	30
Suñé, Lluís.—Barcelona. A. F. C.	2	3
Susanna, Eduard.—Madrid.	7	25
Tey, Josep.—Barcelona	3	5
Tinoco Acero, Josep.—Madrid.	10	41
Torres Díaz, Joan.—Granada	2	4
Torres Molina, Manuel.—Granada	3	5
Truan Vaamonde, Artur.—Gijón	11	34
Unturbe Tablada, Jesús.—Segòvia	5	15
Ventosa, Comte de la.—Madrid	10	23
Vidal Ribas, Emili.—Barcelona	5	12
Villanueva, Miquel.—Madrid	6	14

IV Saló Internacional d'Art Fotogràfic
«Escala en ombres»
Autor: Enric Aznar
de Catalunya

AGRUPACIÓ FOTOGRÁFICA
DE CATALUNYA

IV Saló Internacional d'Art Fotogràfic
«La Manguera»
Autor: Josep M.ª Beleta Quer
de Catalunya

AGRUPACIÓ FOTOGRÁFICA
DE CATALUNYA

IV Saló Internacional d'Art Fotogràfic
«Confidències»
Autor: Manuel Quintana
de Catalunya

AGRUPACIÓ FOTOGRÁFICA
DE CATALUNYA

IV Saló Internacional d'Art Fotogràfic
«La Manguera»
Autor: Josep M.ª Beleta Quer
de Catalunya

AGRUPACIÓ FOTOGRÁFICA
DE CATALUNYA

IV Saló Internacional d'Art Fotogràfic
«Confidències»
Autor: Manuel Quintana
de Catalunya

AGRUPACIÓ FOTOGRÁFICA
DE CATALUNYA

«Calma al port»
Autor: Rafael M.ª Martínez

AGRUPACIÓ FOTOGRÁFICA
DE CATALUNYA

Per als principiants

per RICARDO

Fullatge sense punt de sustentació

Continuant sobre els primers termes foscos, avui haurem de mencionar alguns dels seus desavantatges. Massa sovint veiem fotografies per l'estil de l'exemple n.º 1, en el qual la falta més important, són les fulles escampades a la part superior i que estan mancades de suport.

No solament dóna això la sensació que les fulles cauen sinó que també s'hi veu una manca de proporció entre aquestes fulles solitàries i la massa de fullatge de l'esquerra.

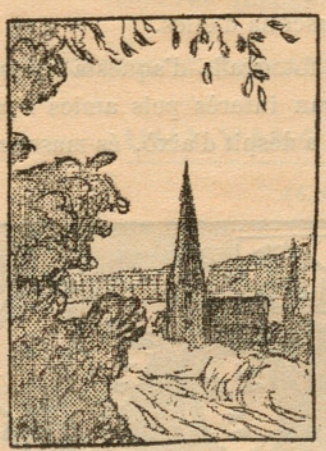

Figura 1

Figura 2

Compareu aquests dos exemples i notareu la diferent sensació que donen les fulles quan se'ls dóna un suport, encara que la forma de les altres fulles sigui diferent.

Un altre punt al qual cal posar atenció és la col·locació desigual de masses als marges, en aquest cas al costat esquerra. Això tendeix a distreure l'atenció del punt d'interès principal, en aquest cas l'església.

Resumint sobre la utilitat d'un primer terme o un marge fosc, direm, que sempre ha de servir de suport del punt principal d'interès i no distreure'n l'atenció per culpa d'ésser d'un to massa fosc o massa extens comparat amb la resta de la fotografia o bé per tenir un contorn massa sobressortint.

Exercicis senzills de grups

Ja a primera vista, ens seria fàcil dir quin dels dos grups representats en les il·lustracions 3 i 4 és el que més agradable impressió produeix als nostres ulls, però sols comparant-les, punt per punt, lograrem fer cristal·litzar els motius lògics a que obeeix això.

Observem el dibuix 3. Les persones en ell representades es troben, aproximadament, a distàncies iguals entre sí, amb llurs cares situades a un mateix nivell, nivell que ocupa un lloc massa baix en l'espai delimitat pel quadret. Ademés, totes elles, estan dretes com pals i, com sia que estan mirant la càmara, és això causa de que obtinguem una visió plena i completament frontal de la cara de cadascuna d'elles.

No tenim el més petit dubte que una fotografia d'aquesta classe tindria, malgrat tots els seus defectes, gran interès pels amics i parents d'aquells que en ella apareixessin, però, a despit d'això, és massa monò-

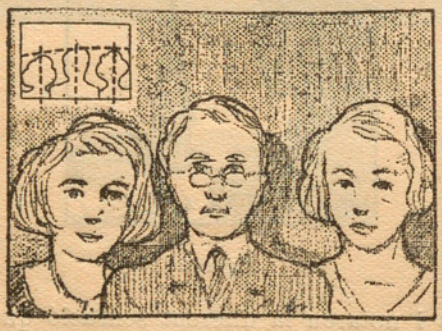

Figura 3

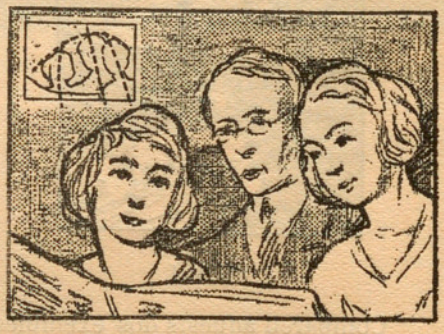

Figura 4

tona i sistemàticament regular per a atraure l'atenció d'un estrany, no obstant poguer ésser convertida, mitjançant petites variacions en les pròpies figures, en una fotografia de fort atractiu.

A fi de fer-nos perfecte càrrec de les diferències fonamentals entre aquestes dues fotografies, en quant a llur composició, comparem els dos petits esquemes a la part superior esquerra dels dos dibuixos que estem estudiant. Les línies puntejades, verticals, marquen la línia-direcció de cadascuna de les persones que formen el grup, mentre que les línies su-

periors, també puntejades, indiquen la variació en quant al contorn d'aquells.

En una de les fotografies, la 4, vibra tot un ritme, mentre que l'altra, la 3, és tan monòtona com una reixa. Observem, també, com varia la direcció de cada cara en el n.º 4, completant-se d'aquesta forma l'armònic conjunt general.

És d'una importància gens despreciable, a l'ajuntar dues o més persones per a fer una fotografia de grup, recòrrer a un llibre o qualsevol altre objecte susceptible de despertar un interès, a fi d'evitar que tinguin aquelles una mirada buida i fins tonta.

(De «The Amateur Photographer & Cinematographer»)

UNA VANA CONTROVERSIA

(Continuació)

Petits i grans formats

per Georges COLLIN

A més, és una raó a tenir en compte a favor del format capaç d'utilitzar la més gran superfície possible de la imatge fornida per l'objectiu.

M'explicaré. Es reconegut que l'absència del parasol damunt l'objectin, és una causa del vel. Els raigs oblicus que no concórren a la formació de la imatge arriben a la lentilla frontal, es refracten i penetren dins l'aparell en indesitjables paràsits.

Si aquests raigs, com està provat, són causa de vel, què devem pensar d'aquells que, en nombre altrament important, penetren lliurement, normalment, són utilitzables però no utilitzats ja que desborden la superfície de la placa o la pel·lícula!

Calculeu les superfícies respectives del cercle de la imatge i dels formats corrents. Veureu que, per a alguns, arriba a la meitat dels raigs que formen la imatge i no són rebuts pel clixé. Què fan, doncs, damunt les parets de l'aparell, damunt els plecs de la manxa? No es reflecteixen? Creieu que no tenen cap acció damunt la superfície sensible?

Després d'aquestes explicacions, jo no crec que hom pugui dubtar de l'interès que presenta un format quadrat o aproximat del quadrat, el més possible.

De passada, assenyalaré que els sols formats estereoscòpics als quals hom ha restat fidel són quadrats o quasi bé? Poc visibles directament, no donen satisfacció un cop engrandits?

I, no hem vist, darrerament, retreure al 6 × 13 de no ésser, com el 45 × 107, absolutament quadrat? Ja sé que em direu que es tracta d'estereoscòpia, no de fotografia ordinària. Al que jo responc que, lluny de negar la meva tesi, aquesta remarca no fa més que confirmar-la.

La finalitat de l'estereoscòpia no és la de donar-nos la impressió de la realitat? Quan els nostres ulls s'apropen als oculars de l'estereoscop devem tenir davant nostre el subjecte com el tindriem si ens trobessim al lloc de l'aparell al moment de la presa de vista. Es a dir que el nostre esguard deu poder passejar lliurement damunt tot el que està davant nostre, amb el sol límit del quadre que imposa les possibilitats del nostre ull.

Doncs aquest quadre no és ni un rectangle ni tampoc un quadrat; però és un cercle dins el qual podem, a manca de millor, inscriure un quadrat. Doncs bé!, dins aquest quadrat on es troben tantes coses, massa coses, també, nosaltres agafarem fàcilment el que ens interessarà i solament això; però res no mancarà al nostre subjecte i no tindrem així la por que ens arribi sovint la desagradable sorpresa de constatar que tal o qual element essencial resta fora de la placa o pel·lícula.

Existeixen molts formats que s'apropen al quadrat. No esmentaré més que els més corrents que són, començant pels més grans: els formats 9 × 12, 8 × 10 ½, 6 ½ × 9, 6 × 9, 6 × 6 (quadrat aquest), 4 ½ × 6 (que no s'ha de confondre amb el 4 × 6 ½) i el 3 × 4.

D'entre tots aquests formats quin (o quins) escollir?

Aquí, com ja hem dit abans, devem tenir en compte múltiples consideracions. Les conveniències personals intervenen sovint, massa sovint també; però la tècnica ens porta a la suficiència. Si no respectem les exigències, els resultats són tals que no tardem a tornar a les nostres velleitats d'independència.

Es per això que ens és precís considerar la dimensió de la prova final, la proporció d'engrandiment, la focal empleada, l'emulsió negativa millor, el desenrotllament i el seu mètode i també el procediment d'engrandiment.

El format 9 × 12 ha gaudit d'un gran favor prop dels amateurs, quelcom «fatigats» pel transport dels pesats 13 × 18 i 18 × 24. L'aparició dels «Detectives» escamotejant les plaques i, una mica més tard, els «Folding» tingueren un veritable succés. Molts amateurs consideren encara el format 9 × 12 com el més gran format acceptable i pràctic, quan hom no vol ésser massa molestat pel volum i pel pes.

Aquesta opinió és defensable, fins llegítima, si hom admet que la imatge és «llegible» normalment. «Llegible», ho és incontestablement; però nosaltres sabem que ella no restitueix la perspectiva correcta si no la examinem a una distància igual a la distància focal de l'objectiu que l'ha produïda; és a dir, uns 15 centímetres aproximadament.

Però no poguent ésser per les raons que ja sabeu i sobre les quals seria ociós tornar-hi, per a obviar aquest inconvenient, devem procedir a l'engrandiment.

Jo mateix he practicat durant llarg temps aquest format i no he pogut oblidar les decepcions experimentades a la vista de proves a les quals cap regret no podia dirigir-li quant a tècnica. Estava bé allí el subjecte que m'havia seduït damunt el terreny? Per què no retrobava les impressions que havien guiat la meva presa de vista?

L'explicació s'hauria fet esperar molt de temps si jo no hagués passat per la llanterna d'engrandiment un dels clixés preferits. Vaig constatar tantmateix, que la prova 18 × 24 em rendia tot el que jo creia haver perdut; el subjecte es destacava dels seus accessoris, la composició que jo havia concebuda retrobava els seus valors, el seu equilibri, les seves perspectives, l'aire circulava entre els diversos elements del meu quadre.

La imatge 9 × 12 obtinguda directament, per contacte, no és més que un document sovint agradable; però no és una imatge fidel, no és la que somniem, no és la imatge capaç d'emocionar

En un cas semblant, l'engrandiment reconegut necessari no presentará cap dificultat. La proporció 2 serà suficient i la greixesa del gra de la imatge argentada no serà un obstacle.

Es, doncs, cert que el format 9 × 12 dóna, a la vegada, proves directes interessants i engrandiments perfectes, fácilment executables.

Solament, és precís reconèixer que per raons de comoditat i també, sens dubte, d'economia, la preferència dels amateurs va de més en més cap als formats inferiors: 6 ½ × 9 de placa, 6 × 9 de pel·lícula, 4 ½ × 6 i també 3 × 4, quan no al 24 × 36.

Aquesta tendència a preferir els petits i també els molt petits formats té per motius la comoditat aparent, el poc lloc que ocupen i la moda; però, nosaltres la podem justificar per raons més serioses, d'ordre tècnic.

Hom no pot dir, per exemple: «Tota vegada que la imatge que en resulta de la focal de 30 centímetres és satisfactòria i renunciem, per tant exigir-la en gran del 18 × 24 directament; ja que, per consegüent deurem procedir a l'engrandiment dels nostres clixés, poc importa que ells siguin 9 × 12 o més petits! Sembla tantmateix preferible que siguin el més petits possible, car ens beneficiarem de tots els aventatges dels petits aparells, de les curtes focals i de les grans obertures relatives.»

Un tal raonament pot molt bé sostenir-se; però, si l'adoptem, ens serà precís considerar de més aprop les condicions dins les quals ens veurem emplaçats degut a les distàncies focals que ens guiarà a emplear i de les proporcions d'engrandiment que esdevindran necessàries. Estarem igualment obligats a escollir l'emulsió negativa convenient i un desenrotllament apropiat.

A més, hem de constatar que, de la proporció 2 pel 9 × 12 i pel 8 × 10 ½, deurem passar a la proporció 3 pel 6 × 9, a la proporció 4 pel 4 ½ × 6 i, per fi, a la proporció 6 pel 3 × 4 i el 24 × 36 que utilitzen tots dos una focal de 5 centímetres (5 × 6 = 30).

(Continuarà)

(De la «Revue Française de Photographie et de Cinematographie.»)

NOTICIARI

Ha entrat a formar part de la nostra entitat En Claudi Gómez. La nostra més coral benvinguda.

Han estat baixa els següents senyors: Josep Puig i Ricard Vilalta.